

Jeg grunder dette Forslag først paa Udstedelsen af Forordningen af 26 Juli d. A. og dernæst paa Dverfribelsen af Finantsloven. Jeg skal først tale om Forordningen af 26 Juli d. A. Jeg har allerede betegnet denne som et Angreb paa Grundloven, som et Forsøg paa at udflette Danmark af de constitutionelle Staters Række, og som saadan er den bleven betragtet i hele Kongeriget. Dens aabenbart udtalte Hensigt er, ei alene at unddrage Rigsdagen af Indflydelse paa familige Monarchiets Fællesanliggender, men samtidigt dermed at overgive disse til et, forsaavidt, ligeoverfor Folket, uansvarligt Geheimes-Statsraad, ifkun bundet til at forelægge disse Anliggender for et raadgivende Rigsraad, sammensat af 50 Medlemmer, hvoraf 20 kongevalgte, som debatterer inden lukte Døre, og som kun har besluttende Myndighed med Hensyn til nye Statter og Statslaan, og med Hensyn til Forandringer af selve Forordningen af 26 Juli d. A. Var det muligt at gennemføre dette, da vilde Danmark geraade i en Forsatning, som vilde være ulige misliger end den forinden 1848, da den besad raadgivende Provindstaller. Ikke alene, at i disse de Kongevalgtes Antal var et langt ringere, men Provindstallerne udførte tillige deres Gyver, om end ei under fuldstandig Offentlighed, saa dog under en heel anden end den, der er tiltænkt Rigsraadet. I end højere Grad forværres Stillingen ved den Omstændighed, at vi, istedetfor at vi dengang havde Collegier, hvilkte, under den absolute Statsform, afgive et ei betydningsløst Værn mod Magtens Misbrug, nu have Ministerier, hvor Magten er nedlagt i den enkelte Mand's Hænder. Lidet vil det hjælpe, at Rigsdagen vedbliver at udøve endog i ethvert Tilfælde frættet Indflydelse paa Kongerigets særlige Anliggender, og at Ministrene i deres Embedsførelse, forsaavidt, ere ansvarlige. Fællesanliggenders, af Rigsdagen uafhængige, Styrelse vilde indeholde en vid Mark for den ministerielle Misbrug af Magten, vilde give en rig Leilighed til et ufugtbart Forbrug af Statens Midler. Herimod kan den Bestemmelse i Forordningen af 26de Juli § 23, at Statsbudgettet for det hele Monar-

chie skal forelægges Rigsraadet til Betænkning, forinden det af Kongen approberes, og at ligeledes det tilsvarende Statsregnskab skal forelægges, forinden det af Kongen qvitteres, ikke afgive noget betryggende Værn, ligesom den Rigsraadet indrømmede Beslutningsmyndighed med Hensyn til nye Statter og Statslaan kunde gjøre det. Kun en Folkerepræsentation, udstyret med fuld Bevillingsret, er et Værn mod Misbrug af Statens Midler. I Fredstider og under rolige Forhold vil i et Land, der gaar frem i Udvikling og Kultur, og tilmed i Velstand, de indirecte Statter, Indtægterne af Domainerne o. s. v. være i en stadig Tiltagen, hvorved der meget mere vil være Anledning, ikke til det samlede Stattes beløbs Medsættelse, men til de enkelte Statters Medsættelse eller Affæffelse, end der vil være Anledning til nye Skattepaalæg; men heri, nemlig i at affæffe Statter, de ei mere nødvendige, har Rigsraadet ingen besluttende Myndighed, og Frygten for, at det sig søgende Skattebeløb unyttigt forbruges, er derfor velbegrundet.

Det er denne Tankegang, der er opstaaet overalt i Landet ved Modtagelsen af Forordningen 26de Juli. Det er derfor, at den er optagen med saa almindelig Ubvilke, det er derfor, at den fremkaldte saamegen Harm mod det Ministerium, som har udsendt den. Den blotte Mulighed af at føres tilbage til Absolutismen, og det i en misliger Form end forinden 1848, har kastet Frygt og Beskyrmring i det hele Folk, har overalt fremkaldt det Spørgsmaal, om det var muligt, at Regeringen lovtligen kunde foretage et saadant Skridt; om den med et Bennestrog kunde føre Danmark tilbage til Absolutismen. Og, naar da de mere Kyndige have svaret, at Tingen ei var uden Fare, at det vil koste Kamp og alvorlig Anstregelse at forebygge denne Ulykke, da har det her troet paa Utrænkelligheden af det ved Grundloven stadfæstede constitutionelle Princip, og det kan ikke satte, at en Afvigelse herfra kan gennemføres med dets gennem dets Repræsentanter udtalte Billie.